

6. évfolyam 6. szám

2005. december - 2006. január

NAGY LÁSZLÓ: ADJON AZ ISTEN

Adjon az Isten
szerencsét,
szerelmet, forró
kemencét,
üres vékamba
gabonát,
árva kezembe
parolát,
lámpámba lángot,
ne kelljen
korán az ágyra
hevernem,
kérdésre választ
ő küldjön,
hogy hitem
széjjel ne
düljön,
adjon az Isten
fényeket,
temetők helyett
életet –
nekem a kérés
nagy székén,
adjon ugyanis,
ha nem kérem.

KARÁCSONYRA KÉSZÜLÜNK

Dicsétezzék a Jézus Krisztus!

Véget ért az egyházi év, mindannyian Üdvöztőnk születésnapjára, Karácsonyra várakozunk. Városunkat már tőlünk függetlenül feldíszítették, de a következő hetekben saját lelkünket magunknak kell felékesíteni.

Az egyház erre négy teljes hetet jelölt ki számunkra, az adventi időszakot, mialatt megtisztulhatunk bűneinktől és felkészülhetünk Krisztus négyféle eljövételére:

Arra, hogy testben közénk jött, talán a legkönnyebb emlékeznünk. A szentírási szakaszok, az ószövetségi jövendölések olvasása segíthetnek bennünket visszagondolni 2005 évvel ezelőtt Betlehemben történetekre. Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának következményére, miszerint az új "Ádám" Jézus Krisztus, aki valóságos Isten és valóságos Ember testet öltött, és életünknek így reményt, értelmet adott.

Arra, hogy emberek szívét, a mi szívünket megérintette, sokunknak hitet ajándékozott. Új értékrendet, az evangélium örömhírét állította elénk, amelyik nem eltörölni jött az ószövetségi törvényeket, hanem kiegészíti azt. Új fényben mutatja meg mindannyiunk számára a másik embert, azokat, akikkel együtt élünk, akikkel nap mint nap találkozunk. Magát az Atyát is egy teljesebb megvilágításban láthatjuk, azzal, hogy Jézus a szívünkbe költözött.

A következő eljövele a halál órájában lesz, talán ettől félünk a leginkább, és erre gondolunk a legkevésbé

*Kellemes karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új esztendőt
kívánunk kedves olvasóinknak! GMÜ szerkesztősége*

A TARTALOMBÓL

A PROGRAMOKON TÚL	2
'56-RA EMLÉKEZTÜNK	3
KEREKASZTAL TÁRSALGÁS	5
KÖNYVAJÁNLÓ	7
KUCKÓ	9
KERESZTREJTVE	10
MŰSORISMERTETŐ	11

szívesen. Az előttünk álló időszak viszont pontosan lehetőség arra, hogy félelmünk elszálljon, kibéküljünk magunkkal, felebarátainkkal és Teremtőnkkel.

Végső eljövetele az utolsó ítéletkor lesz, amikor mi mindannyian színe elé állunk és egyeseket jobbjára, másokat pedig baljára állít, érdemeink szerint.

Az adventi időszak, az érdemszerzés ideje, részben bűnbánatra, részben pedig a jócselekedetekre irányítja figyelmünket, mert ezek az „eszközök” segítenek bennünket leginkább abban, hogy a karácsony az legyen, ami valójában.

"Gyermek született, fiú adatott nekünk..." - mondjuk a prófétával (Iz 9,6). Nekünk - nekem, neked: az emberiségnek. A Léte-alkotó Isten, a Létre-hívó Teremtő, a Lét teljessége odaadja magát a teremtett létnek. Vajon miért? Pontosabban: kiért? A véges emberi lét, a halálra szánt teremtmény válhat általa Öröklétté, örök életté. Egy feltétele van: hagyd felnőni! A jászolban rejtőzködő Isten nem marad mindig "Kis Jézus". Szólni fog: keményen, igazat, határozottan. Tenni akar: megalkuvás nélkül, bátran, sokszor sok fájdalmas csodát - Veled. Hagyd felnőni: kibontakozni, örömhírré lenni, szenvedni, megváltani... uralkodni és szeretni!

A következő versel kívánok minden kedves Olvasónak Áldott Karácsonyt!

*„S akkór – magától – megnyílik az ég...
Akkór – magától – szűnik a vihar,
Akkór – magától – minden elcsitul,
Akkór – magától – éled a remény.
Álomfáidnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs terem.
Ez a magától: ez a Kegyelem”*

(Reményik Sándor: Kegyelem)

Fodor János

A PROGRAMOKON TÚL

Beszámoló az ausztriai magyarok jelenéről és jövőjéről tartott vitaestről

November 19-én nagyjából 25-30-an gyűltünk össze, hogy megvitassuk a bennünket foglalkoztató kérdéseket az ausztriai - elsősorban gráci - magyarság közösségi életéről, a közösségeink működéséről és szerveződéséről, és hogy gondolatokat cseréljünk arról, hogy mi módon fog a közösségi élet alakulni az elkövetkezendő időkben. A vitaest vendégei voltak Dr. Deák Ernő, az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének elnöke Bécsből, és Radda István, a Központi Szövetség főtitkára, Innsbruckból. Deák Ernő nagyszerű vitaindító bevezetője, Radda István kitűnő moderálása, a jól időzített összefoglalások, és saját tapasztalataik megosztása, igazán nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy jó hangulatú, eredményes, és mindenki számára pozitív kicsengésű beszélgetést folytathattunk.

Miről volt szó?

Deák Ernő bevezetőjében röviden beszélt a Központi Szövetség szerepéről, majd rátért az ausztriai magyar népesség demográfiai változásainak elemzésére az 1951-től 2001-ig terjedő időszak vonatkozásában. (Sajnos az elemzés alapjául szolgáló népszámlálási adatokat tartalmazó táblázatot terjedelmi okok miatt nem áll módunkban közölni.) A táblázatban található adatok mögöttes tartalmának magyarázata nagyon jól rávilágított az itt élő magyar közösségek eddigi működésére, a közösségek szerveződésének alapjaira, és azokra a problémákra és feladatokra, amelyeket ezeknek a közösségeken a jelenben meg kell oldaniuk.

Az 1971-es és a 2001-es népszámlálási adatok azt mutatják, hogy 30 év leforgása alatt az ausztriában élő magyarok száma megduplázódott, így már - hivatalosan - 40 ezer magyar él Ausztriában. (Ugyanakkor megjegyezzük, hogy vannak olyan nem hivatalos becslések, amelyek az itt élő magyarok számát 120-160 ezerre teszik.) Ennek a népességnövekedésnek a

jelentősége akkor érezhető igazán, ha közelebbről megnézzük a lezajlott változások dinamikáját. Ennek alapján az Ausztriában élő magyarok lakosság számossága az 1956-os eseményeket követően hirtelen megugrott, majd a '70-es években valamelyest visszesett, és a '80-as évektől kezdve ismét erőteljesen növekszik. Ez a növekedési tendencia várhatóan az elkövetkezendő években is ugyanígy folytatódni fog.

Mit jelent ez a magyar közösségek szempontjából?

Az 1956-os események kapcsán Ausztriában letelepedő magyarok szervezték meg és alapították a mai közösségek nagy részét, illetve a már akkor működő magyar közösségeket újjászervezték. (A gráci vontakozások tekintetében lásd a korábbi számokban megjelent cikksorozatot Páll Sándor tollából.) Ezeknek a közösségeknek lényegi eleme - a közös nyelven, kultúrán, és származáson kívül - a közös múlton alapuló összetartozás, amely közel 50 éve sikeresen tartja együtt a közösséget formáló embereket.

Ugyanakkor időközben megjelentek az Ausztriában született második és harmadik generációs leszármazottak, illetve a magyarországi fordulatot követően immáron a szabad mozgás lehetőségével élni kívánó egyetemisták, munkavállalók, és családjaik.

Jelentős probléma, hogy a régi és új generációk nehezen találhatnak egymásra, így a idősebb generáció, aki már szeretné a közösségek továbbvitelét a fiatalokra bízni, nem talál megfelelő utánpótlást, a fiatalabb generáció pedig különböző okok

folytán, nem talál rá az itt működő közösségekre, vagy esetleg más elképzelései lennének a közösség megszervezéséről, és inkább távol marad. Természetesen előfordul a fiatalok körében érdektelenség is, hiszen talán jelenleg kisebb az egymásra utaltság, mint az a korábbi évtizedekben volt, illetve más társadalmi és kulturális változásoknak is szerepe lehet. Mégis mind a gráci helyzet elemzéséből, mind pedig az innsbrucki példából egyértelműen kiderül, hogy a fiatalok körében igenis komoly igény van a kapcsolattartásra, a közös programokra és rendezvényekre. Hiszen nagyon sok programot (táncház, bábszínház, zenés játszóház) fiatalok szerveznek és visznek, a Gráci Magyar Újság szerkesztőségében sok fiatal dolgozik, és a közösség által szervezett programokon is egyre nagyobb arányban vesznek részt a fiatalabb generáció tagjai is. Ezen kívül a gráci egyetemen a hivatalos egyesületektől függetlenül önszerveződéssel megtalálják egymást a magyar fiatalok, és megvannak a közös programjaik, illetve társasági életük.

A kérdés tehát az, hogy mi módon lehet ezeket a közösségeket összehozni úgy, hogy mindenki megtalálhassa az érdeklődésének megfelelő programokat, találkozhatson és kapcsolatot tarthasson az itt élő magyarokkal, megtartva az eddigi közösségi összetartó erőt, de teret engedve az új alapokon szerveződő közösségek kibontakozásához. Ezen kívül kérdés, hogy hogyan lehet az újonnan Grácba érkező magyarokat a közösségek létezéséről és azok programjairól tájékoztatni, a közösség életébe őket minél hatékonyabban bevonni.

Következő számunkban megpróbálkozunk a fenti két kérdés kicsit átfogóbb elemzésével, ismertetjük a vitaest során felmerült lehetséges megoldási elképzeléseket, és próbálunk ezekről egy kicsit árnyaltabb képet adni. Egyúttal megpróbáljuk az olvasót együttgondolkodásra invitálni, mintegy szélesebb körben nyílt megbeszélést, kulturált vitát kezdeményezni, bízva abban, hogy minél több hozzászólás, megoldási javaslat érkezik majd ennek kapcsán szerkesztőségünkbe.

(A cikket a GMÚ következő számban folytatjuk)

Ferenczi Dávid

56-RA EMLÉKEZTÜNK

Lapunk előző számában megjelent meghívó: „Emlékezzünk együtt Ötvenhatra” három alkalomra hívta meg az olvasóközönséget. Október 23-án de. az ünnepi misére, este a koszorúzásra és nov. 5-én az emlékest programjára.

A felhívásra a szokásosnál ugyan többen voltak a Welsche templomban, de este már csak mintegy két tucat magyar állt a dómnál a piros-fehér-zöld szalaggal díszített koszorú előtt. Különösen feltűnő volt a fiatalok távolléte. Elszomorító tényállás ha meggondoljuk, hogy a Gráci Magyar Újságot több mint négyszáz Grácban és Stájerországban élő

magyar kapja kézhez. A távollétnek sokféle, részben elfogadható, egyéni és családi oka lehet. Ezzel kapcsolatban kérdések sokasága merül fel bennünk, melyekre egyénileg kell(ene)választ adnunk. 1956: mire emlékszem, mit hallottam róla, mi a véleményem? Mi közöm van nekem a majdnem 50 évvel ezelőtt történetekhez különösen akkor, ha később születtem? Miért kavarjam fel lelkiismeretemet, zavarjam meg nyugodt békés életemet olyan dologgal ami a múlté? Mi köze van ötvenhatnak az én életemhez, vagy nekem 56-hoz? Folytathatnánk az egyre kínosabb kérdéseket, de hát minek kínozzuk magunkat. Ami elmúlt, elmúlt !?!

A következő sorok azoknak szólnak, akik valami okból kifolyólag nem voltak ott a Carnerigasseban.

A megjelenteket Mag. Pál Sándor a MEÖK elnöke köszöntötte, majd Ugri Mihály bensőséges, rövid bevezetőjében - a *mártír szigorló orvos Tóth Ilona és az öttusázó-költő Gérecz Attila* - nevének felidézésébe tömörítette amit 1956 elesett hősei hagytak ránk örökségül: *hogyan magyar szabadságért hozott áldozatuk fényének őrzői és hordozói legyünk.* Azután Hajdú Szabolcs előadót és Jánosi Antal filmrendezőt mutatta be.

Utána Jánosi Antal részletesen ismertette a két film történetét, feltárta hátterüket, segítette felismerni a vizuálisan megjelenített helyszíneket és kiegészítette azon nem látható és érzékelhető történelmi eseményekkel melyek szükségesek a film mondanivalójának megértéséhez. Előbb a "Magyar Fohász", az 56-os forradalom a

magyar költészetben c. filmje került bemutatásra, amely végén, a még sötét teremben, a lyukas zászló köré egy három lánggal égő gyertya fénye vont glóriát. Hajdú Szabolcs előadása következett. A szomorú, tragikus évfordulók sokaságából kiemelte a kommunista uralmat elsőprő forradalmat, amikor 1956-ban legyőztük a félelmet.... ma nem figyel fel ránk a világ, mert mi magunk sem figyelünk legalapvetőbb érdekeinkre....A jelenlegi otthoni állapotok felvázolása után Ausztria hármasként való megjelenésére hívta fel a figyelmet: A menekültek kockázattal járó befogadására 56-ban, az elszakított Dél-tirol autonómiájának kiharcolására, az egészséges önbecsüléssel elért eredményekre. Ezután kiemelte, hogy Európa szerencsésebb fele ma nem akar, és nem is fog osztozni a megszerzett javakon. Kívánsága, hogy a jövőbe vetett hittel készüljünk az 50. évfordulóra és ne feledkezzünk meg a köszönetről sem.

Az est harmadik részében a "Szállj, ragyogj te mennyei fény...!", annak az öttusázó Gérecz Attilának a portréja került bemutatásra, aki „annyit élt mint Petőfi Sándor, két év alatt Rákosiék börtönében írt verseivel a XX. század legnagyobbjai közé emelkedett. 7 napig volt szabad és a szabadságharcban november 7-én egy szovjet golyó ölte meg.” (Jánosi. A.)

A negyven résztvevő meghatódva énekelte a himnusz a gyertya hármasként a lángjától megvilágított lyukas zászló előtt, mely nemrég a Corvin-köz volt főparancsnokát Pongrácz Gergelyt kísérte utolsó útjára.

Ugri Mihály

OLVASÓI LEVÉL

Tisztelt Olvasók, Kedves magyar Diáktársaim!

2005. november 19-én, a gráci Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja, valamint a Magyar Katolikus Közösség VITAESTet rendezett **Az ausztriai magyarok jelenéről és jövőjéről** címmel. Erre az eseményre szeretnék reagálni néhány szóban, amolyan „fiatalos” hozzászólásként, rövid élménybeszámolóként.

Izgalmas, és bátorító – talán ezekkel a fogalmakkal távoztam aznap este a Carniergasse-ről, miután több, mint két órán keresztül érdekes párbeszédet hallhattam, amiben minden jelenlévő részt vehetett. Talán nem is az számít, hogy hányan voltunk, s nem is az, hogy miért. A Vitaest bennem létrejövő összegzése leginkább arra irányult, hogy ki milyen módon tudatosult az eseményről, vajon ki honnan kapott hírt az estéről – s ezzel együtt ki-kiként informálódhat a gráci magyar programokról, rendezvényekről.

Bár a beszélgetés fő vonalai nem csak erről szóltak, mégis talán leginkább fiatal barátaimhoz, hallgatótársaimhoz szólnék. Az, amit hallottam s éreztem, arra invitált, hogy tennünk kell, talán ami a legfontosabb, tudnunk kell egymásról!

Nekünk „fiataloknak”, az ún. 3. generációnak kell felvennünk a lépést a már jól kialakult és hosszú évtizedeken át kiválóan működő gráci magyar közösségekkel, nekünk is éppoly össze kell fognunk, s tartanunk, mint ahogy azt annak idején a tőlünk idősebbek tették.

Nézzünk csak körül egy pillanatra! Grác egyetemei (pl. a Művészeti Egyetem) „tele van” magyar testvéreinkkel, akár merre járunk-kelünk iskolánk folyosóin, intézményünk eseményein, koncertjein, észrevevesszük: nem vagyunk egyedül. Számos magyar diáktársunkkal együtt járunk ugyanabban a cipőben. Eljöttünk Ausztriába, ebbe a gyönyörű városba tanulni, ki-ki a maga előre meghatározott idejére, vagy tán csak amolyan szerencselovagusként az otthon oly sokat emlegetett „Európába”. Azonban észre kell vennünk, mindezek ellenére hozzá tartozunk egy természetes körhöz, egy közösséghez, amelyet itt Grácban egyszerűen megtalálhatunk.

Ám mindez nem elég. Addig, amíg nem vesszük észre egymást, s nem fogunk össze, a jelenlegi magyar diákok százai (!) úgy mennek el egymás mellett, mintha nem volna érdekük egymással törődni.

Rövid beszámolómban tehát arra szeretnék hangsúlyt tenni, hogy törekedjünk mi hallgatók is a közös érdekeket és feladatokat úgy intézni, hogy azzal segítsük honfitársainkat, alkossunk, és építsük tovább a már oly régóta élő és virágzó gráci magyar közösségeket! Információink továbbadása segíti az újonnan érkezőket, s bővíti ismertségeinket.

Befejezésként kívánok mindannyiuknak a közelgő Adventi Időhöz tartalmas készülődést és türelmes várakozást Karácsony ünnepére, s ezúton is szeretettel hívom és várom Önöket és Benneteket december 11-én közös Adventi Hangversenyünkre, ahol újra találkozhatunk, beszélgethetünk...

Fülep Benedek, Zenepedagógus, kamaraművész. A KUG AlteMusik-Blockflöte szakos hallgatója. Elérhetőség: 0650/31 00 495, fbenedek@freemail.hu

KEREKASZTAL TÁRSALGÁS

A Gráci Magyar Újság műsorismertetőjében mindig ott található a Kerekasztaltársalgás. Akiknek e-mail címük a rendelkezésemre áll, azok rendszerint ez által is még külön értesítést kapnak. Mivel a Grácban és a város környékén élő magyarok ezen a néven történő rendszeres havi találkozója rövidesen két éves lesz, úgy vélem, hogy hasznos lenne egy ideiglenes kiértékeléssel összefonódó visszatekintés.

Egy ilyen találkozás gondolata bennem már sok-sok évvel ezelőtt támadt fel. Mint bizonyára sokan mások is, úgy én is hiányoltam annak a lehetőségét, hogy az 5-10-évenkénti diáktalálkozókon, meg a honfitársaink temetésein kívül nincs alkalom a találkozásra. A magyar egyesületek rendezvényei sem bizonyultak – a mai napig sem – az ilyen igények kielégítő megoldásának. Beszéltünk is korábban minderről néhány diáktársammal, de a megvalósításra csak a „klub” elnökségének elvállalása után került sor.

Első alkalommal 2003. február 3-án jöttünk össze a Gösser-étterem egyik hátsó termében az 51-es asztalnál. Nem voltunk sokan, talán 12-en, de a kezdet biztatónak ígérkezett. A jelenlévők száma a későbbiekben bővült, néha elérte a húszat is, ami miatt szükséges volt akkor több asztalt is összetolni. Nagyobb öröm volt számomra az, hogy újra és újra olyanok is jöttek, akiket csak a bemutatkozás révén ismertünk fel, mert már évtizedek óta nem találkoztunk. A közkívánságnak megfelelően eltértünk eredeti tervemtől, amely szerint a két nyári hónap idején törzsasztalunk szünetelt volna és így folytatódtak az összejövetelek júniusban és júliusban is. A Gösser bérlőváltását követő hosszabb renoválás új helység keresésére kényszerített bennünket 2004 végén. 2005. január 3-án a Krebsenkeller túl kicsinek bizonyult asztalánál szorongtunk. Ez után magyar vendéglőben, a Piroska csárdában telepedtünk meg, amelyet többen túl félreesőnek és nem megfelelőnek találtak. A Kerekasztal visszatér ezért decemberben ismét a Gösserbe!

A Kerekasztaltársalgás látogatottsága az utóbbi hónapokban okot ad némi reményre, amely szerint előbb-utóbb sikerülhet elérni célunkat, hogy összejövetelünk ne szűküljön le az öregdiákok egy maszkulin szektájára, hanem szélesedjen ki egy minden magyart befogadó kötetlen baráti körre. Egyre sűrűbben jelennek meg a Grácba később érkezett honfitársaink, s köztük nagy örömmre a fiatalok is. Sajnos a korábban sem gyakran látott magyar hölgyek elmaradtak társaságunktól, de kaptam rá ígéretet, hogy a jövőben ők ismét megjelennek.

Ezek után kérem minden honfitársamat, időset és fiattal, hogy gyűrje le a „küszöbfélelmét”, látogassa meg alkalomanként a találkozókat, ahol bizonyára rokonszenves asztaltársakra találva egy pohár mellett

tapasztalatokat cserélhet, vagy tetszés szerint elcseveghet. Nem kizárt egyben az sem, hogy ebből a kötetlen társalgásból olyan dolgok fejlődhetnek, amik közösségünk hasznára válnak. Akik e-mail által értesítést óhajtanak, küldjék el a címüket: alex.pall@tele2.at

Viszontlátásra minden hónap első hétfőjén 18 órakor, (ha az éppen nem esik nagyobb ünnepre), a legközelebb: **2005. december 5-én, 18 órakor a Gösser étterem** 55 és 56-os asztalánál „in der Ecke“. Graz, Neutorgasse 48.

Páll Sándor

ADVENTI LELKINAP

2005. 12. 10. (szombat)

Leechgasse 34 sz. Vezeti: Ft.
Török Csaba / Bp.

Napirend:

Közös zsoltosma **09:00**

Előadások az elmélkedéshez :

délelőtt: **09:30 és 10:45**

délután: **14:00 és 16:00**

Ebédpszünet: **12:00 - 14:00**

Délután gyerekefelügyelet.

(Kérjük hogy a gyerekek hozzanak magukkal házipipőt)

Egész nap gyónási lehetőség

17.30 előadás:

„Római éveim és munkám a Vatikáni Rádiónál”

MAGYAR TÁNC HÁZ GRÁCBAN

Előző számunk óta három tánc házra került sor. *Október 14-én* mindenki, főleg Kiki nagy meglepetésére megváltoztak az arányok és sokkal, de sokkal több fiú érkezett a szokásosnál. Így aztán változtatni is kellett a programon egy kicsit. Kiki rögtönzött és ezúttal **szatmári verbunkost** tanultunk, mindenki nagy élvezetére (lásd kép). A „legkisebb táncos”, Allwinger Ottoka lába is csak úgy járt a mamája kendőjében. *Október 21-én* kicsit szűkösebb helyen, a Carnerigasse egy pincehelyiségében kaptunk termet, de annál hangulatosabb volt a mulatság. Szerencsére jobban beálltak az arányok, így aztán megint **mezősegizhettünk**, újabb lépéskombinációkat tanulva. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy elmondjam: a gráci magyar tánc ház pillanatnyilag nem kimondottan gyermekprogram. Ennek ellenére nem szeretnénk elriasztani az érdeklődő „utánpótlást”. Vannak csemeték, akik (legjobb esetben párban érkeznek és) lelkesen próbálnak lépést tartani a nagyokkal. Viszont a nagyon kicsik és szüleik figyelmébe a gráci magyar közösség népszerű gyermekprogramjait ajánljuk (lásd Gráci Magyar Műsorismertető a 11. oldalon). *November 11-én* magyar tánc házzal ünnepeltük a farsangi szezon kezdetét. Egy résztvevőt idézve „**fergeteges**” volt. Kiki kitett magáért, jól megizzasztotta a bandát, **szászcsávásít** tanított.

A tánc házak további sorsáról következő számunkban tudunk több információval szolgálni. Addig is minden jót kívánok és **találkozunk legközelebb december 2-án, 18 órakor a Carnerigasse 34-ben!**

Petritz Judit

TÉLI KIRÁNDULÁS A SCHÖCKL-RE

Többen említették, hogy még nem voltak fenn a gráciak kedvenc „házi hegyén“, a Schöcklen. Ezért tervezünk kirándulást az 1445m magas hegyre.

Dec. 15-én lesz telihold. Ezért gondoltam, dec.16.-án, pénteken este szép lenne egy holdvilágos estén felmenni. Ha szerencsénk lesz és az ég felhőtlen, esetleg hófehér szőnyegen tehetjük meg a kb. egy-egy órás fel- és le utat.

Tekintve, hogy a holdvilágos éjszakák december-ben hidegek, okvetlen meleg öltözetet, megfelelő bakancsot, forró italt és zseblámpát mindenki hozzon magával. Esetleg betérhetünk az egyik hegytetői vendéglőbe is.

Találkozás az andritzi villamos végállomásnál (4 és 5-ös vonal) lesz, ahonnan kocsikkal mennénk a Schöckelkreuz-ig, onnan gyalog tovább.

Előzetes jelentkezést okvetlen kérek a telefonszámokra: Horváth Csaba, 0316/693064, vagy Horváth Róbert, 0676/3872925

Horváth Csaba és Róbert

KÖNYVAJÁNLÓ

Szabó Magda: A PILLANAT

CREUSAIS Kiadó: Európa Könyvkiadó 2005

„Az antik világ nagy történelmi és családregeit a szülők közvetítésével kaptam meg, apám az Aeneis-t is hozzámesélte a homerosi eposzokhoz, a legsajátosabb történetek hősei lengtek a rózsás gyermekpaplan fölött. Fiatal tanárnőként, mikor már tanítottam Vergiliust, elhessegettem Creusa képét, Dido és a hős szerelme illett akkori

önmagamhoz, a fárasztó csataképek között a bíbor lángolás. Vergiliustól azt is megtanultam, van mód, amellyel az alkotó bele tudja harapni utolsó mondanivalóját az idő fájába, az én harapásomra akkor került sor, mikor egyazon esztendőben a két utolsó embert is elvesztettem, akikhez tartoztam, meghalt előbb a férjem, aztán a lánytestvérem. Elkezdtem meglepő gyorsasággal vakulni, s egy orvos sem állította, hogy a műtétek, amelyek rám vártak, segíthetnek. Olyan bitangul szabadnak, mitológiai mértékkel mérhető nyomorultnak éreztem magam, hogy megéreztem, itt az idő, talán az utolsó mű írásával, hogy én is beharapjam a signumot a jóvátehetetlenekért, és elkezdtem ími *A pillanat*-ot. Megírtam benne mindent, amit életről, halálról, hazaszeretetről, politikáról, árulásról, gyávaságról, hősi magatartásról, élőkről, holtakról, soha senkinek igazán meg nem mutatott önmagamról és az író kötelességéről tudtam, úgy, ahogy mesteremtől, Tacitustól tanultam, látszólag harag és indulat nélkül, valójában holtra keseredve, tele gyilkos indulattal, amelyet jól leplez a nyelv játékos ironiája. Persze az ókor világa kockázatos játékszer, Eszkiesz istennő valóban megsegített, feltámasztotta nekem Creusa igaz történetét, megtanított rá, hogy Ananké is elbóbiskol olykor, s ilyen idő-töredékben a halandó keze belekaphat a Párkák szöttekébe, maga dönthet, nem róla döntenek. Eszkiesz úgy döntött, ha már vállaltam a vele való szembesülést, maradjak életben, menthessék meg a szemem világát és éljen Creusa, ha ez a rögeszmém, megadta a mű létrehozásához szükséges Pillanatot.” – Szabó Magda

Ronacher-Nyitrai Gabi

MAGYAR NYELV – JÁTÉKOS NYELV

Ismét beköszöntött a tél, már november közepén. Decemberben is lesznek jéghideg éjjelek, s fagyos nappalok. Nagyon „fagyos” a következő szólásunk is: *Majd ha fagy!* Avagy: sohanapján. De miért éppen: *Majd ha fagy!* Hiszen fagyos napok szép számmal fordulnak elő a mi éghajlati övünkben is. Egy kicsit közelebb kerülünk a szólás eredetéhez, ha elolvassuk Mikszáth Kálmán 1911-ben írt művének, *A fekete város* című regényének egy részét. Ott ugyanis kiegészül a fenti szólás: *majd ha fagy, hó lesz nagy*. Ez a hosszabb alak sem ad azonban magyarázatot a szólás jelentésére. Ha viszont a népi mondókák között keresgélünk, találunk egy olyan gyerekmondókát, ami elvezet a rejtély megoldásához: *Majd ha fagy,/ hó lesz nagy,/ répa terem,/ vastag, nagy*. Tehát a *Majd ha fagy!* szólásunk jelentése nem a faggal, a hideggel függ össze, hanem a fagyos, hideg időben (télen) termett, nagyra nőtt répával, ami persze akkor, fagyos körülmények között nem fog nagyra nőni, tehát az a bizonyos dolog nem fog bekövetkezni. (V.ö.: O. Nagy Gábor *Mi fán terem?*)

Veit Zita

HÍREK - INFORMÁCIÓK

Gólyahírek

Gratulálunk legszorgalmasabb szerkesztőnknek, **Mag. Petritz Juditnak** és férjének **Peternek** gyermekük **Flórián Tamás** születése alkalmából.

Gratulálunk

- **Varga József** honfitársunknak **90. születésnapja** alkalmából. Isten éltesse!
- **Molnár Emiliának** disszertációja megvédéséhez, **Sipos Ceciliának** (gordonka), **Borbély Zoltánnak** (orgona) diplomájához.

A MAGYAR KATOLIKUS KÖZÖSSÉG HÍREI

- 20 évvel ezelőtt, 1985 dec.14-én hunyt el **P. Vongrey Félix** o.cist. egyetemi lelkész, a MEÖK elődjének, a Gráci Magyar Diákszövetségnek egyik alapító tagja. Megemlékezünk róla dec. 11-én a magyar misén.

➤ Előzetes értesítés:

A MKK 2006. július 9-től 11-ig kirándulást tervez **Máriapócsra** és környékére. Szállás és programszervező: **Mag. Papp Tibor**. Részletes értesítés a GMÜ februári számában.

- **Köszönetet mondunk** a kultúrunk céljára befizetett **adományokért**.

- **Ökumenikus imára** hívjuk szeretettel protestáns testvéreinket **január 15-én 10 órára** a Welsche templomba.

- **Keresztfalvi Péter** OSB Alsóőr új lelkészét ezúton köszöntjük.

A szerkesztőség felhívása

Szerkesztőségünk szívesen ad hírt személyes és családi eseményekről (esküvő, születés, évforduló, stb.), szakmai eredményekről, stb. „Olvasóink írták” című rovatunkban szívesen közöljük hozzászólásaikat, véleményüket bármilyen, a magyar közösségünket érintő témában. Újságunkban a szerkesztési költségek fedezésére felajánlott anyagi hozzájárulás ellenében hirdethet. Az értesítéseket, hozzászólásokat és apróhirdetéseket a szerkesztőség címére illetve új e-mail címünkre várjuk!!!
(8011 Graz, Pf. 295 vagy gmu@gmx.net)

KÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY

- ✓ esetleges címváltozásukat közöljék a szerkesztőséggel,
- ✓ közöljék velünk olyan itt élő magyar ismerőseik címét, akik még nem kapják újságunkat,
- ✓ értesítsék a szerkesztőséget helyi magyar eseményekről,
- ✓ hívják fel az újonnan érkező figyelmét az itteni magyar közösségekre, magyar programokra,
- ✓ támogassák, segítsék a magyar közösségek munkáját anyagiilag (adományokkal) és erkölcsileg, a rendezvényeinken való részvétellel,
- ✓ legyenek segítségre az újonnan Grácba érkező magyarok diákoknak a szobakeresésben, hivatalos utak elintézésében, stb.

Köszönjük!

INNEN-ONNAN

➤ Elhunyt a világ legidősebb zeneszerzője.

Takács Jenő a kiváló zongoraművész, zeneszerző, népzene kutató, pedagógus a Bartók Kodály utáni nemzedék kiemelkedő egyénisége, életének 104. évében 2005. november 14-én hajnalban elhunyt. A magát „monarchiai koktél”-nak tartó pannon mester soproni és bécsi tanulmányai után Kairóban tanított, professzor volt Manilában, népzene gyűjtő, hangversenykörúton járt Európában, Ázsiában, Amerikában. Az Anschluss elől Magyarországra, a kommunizmus elől az Egyesült Államokba menekült. 1970 óta élt szülőfalujában Siegendorfban (Cinfalva). Életműve mintegy másfélszáz opust foglal magában. Művei egyszerre mondhatók hagyományosnak és időszerűnek. Szerencsésen egyesítette magában a mindenre nyitott ösztönös művészt és a mindent saját egyéni stílusba olvasztó tudatos alkotót. A XX. század szellemi életének több kiemelkedő egyéniségét tudhatta barátjának. Tisztelet és népszerűség kísérte egész életében. Számos elismerésben és kitüntetésben volt része. *(Hírünket Radics Éva: In memoriam Takács Jenő c. írásából vettük.)*

- **Mag. Paskó Csaba** a szabadkai székesegyház karnagyi tisztsége átvételét egy nagyarányú, sikeres hangversennyel tette felejthetetlenné. Elhangzott többek között Kodálytól a Psalmus Hungaricus Felléptek: Molnár András, Szabóki Tünde, a Szegedi Szinfonikus Zenekar és három kórus. Vezényelt: Paskó Csaba.

- **A Musiksalon Erfurt** novemberi hangversenyein Pammer György, Hribik Noémi, Nagy Zsuzsa és Bajic Éva magyar művészek szerepeltek.

- **Gráci és bécsi magyar művészek**, köztük Csonka Vince és Andor, Sipos Cecília, Kőszegen jótékonyági hangversenyt adtak egy beteg kislány javára. **Grácban februárban megismétlik.**

Apróhirdetések

- ⇒ Hiteles fordítások készítése! Ronacher-Nyitrai Gabi Tel.: 0316/913-084 vagy Mobil: 0699/19-11-00-52 E-mail: gabi.ronacher@chello.at
- ⇒ Szeretné, ha gyermeke tudna zenélni? Nincs ideje még egy különórára elvinni? A megoldás: FUVOLA És FURULYA tanítás az ön otthonában, tapasztalt és képzett tanárnő segítségével. (Kedvező árak: fél óra 10 EUR, egy óra 18 EUR) Tel: 0664 58 311 37 E-mail: malau@freemail.hu
- ⇒ Dokumentumok hiteles fordítását vállalom magyar és német nyelven. Dr. Domján Éva Tel.: 0316/68-94-20 vagy Mobil: 0699/10-92-55-73
- ⇒ Frissítő (igény szerint élenkítő vagy nyugtató) MASSZÁZS-t vállal képzett masször. Próbaköltség ingyenes. Tel: 0664 58 311 37 E-mail: malau@freemail.hu
- ⇒ Magyar babysitert, vagy anyukát keresünk februártól, aki a hét 2 napján a kisfiunkra vigyázna. Érdeklődni Molnár + 43 676 6022869 telefonszámon.
- ⇒ A Piroška Csárda magyar étel és ital specialitásokkal, naponta változó menüvel (kedvező ár) várja a vendégeket. A pénteki táncesteken magyar és osztrák együttesek játszanak. Címünk: Kasernstr.60 8010 Graz.Tel/fax: 0316 / 46 40 07
- ⇒ „A ZENE A LEGSZEBB AJÁNDÉK” Szeretettel várjuk továbbra is a FURULYA-vagy a ZONGORAmuzsika után érdeklődőket. Privátórak Kezdő és Haladó szinten, heti max. két alkalommal. Időpont egyéni megbeszélések után. Magyar vagy német nyelven, hangszer, ha szükséges, biztosítani tudunk! Bartis Ildiko - zongoraművész hallgató, és Fülep Benedek - zenepedagógus, régizene szakos hallgató. Elérhetőség: 0650/31 00 495, vagy fbenedek@freemail.hu

KUCKÓ

(nem) csak gyermekeknek

Kedves gyerekek! Először is szeretném megköszönni Tropacher Edinának a két szép rajzot, amit a nyár eleji kiadásunk felhívására küldött. Sajnos, a képek lapzártá után érkeztek meg, így az előző számból kimaradtak, de remélem mindenki egyetért velem, hogy ebben a zord télben még jobb visszagondolni a nyári élményekre. Edina rajzait a következő oldalon nézhetitek meg.

Az előző számban feladott rejtvény helyes megfejtése: óra-rend. A helyes megfejtők () jutalmukat postán kapiák meg.

Mai számunkban is találtak találós kérdéseket, egy nyelvtörőt és folytatjuk az olvasónaplót is. Az unaloműzőben pedig egy könyvjelző hajtogatási leírását tanulmányozhatjátok, melyet akár karácsonyi ajándékként is elkészíthettek bárkinek.

A 9. oldalon Edina rajzai mellett fontos információkkal állunk rendelkezésükre. Valamint Weöres Sándor versével köszöntjük közösen az új évet.

Kellemes karácsonyi ünnepeket, tartalmas kikapcsolódást a téli szünetben és boldog új évet kívánok kis olvasóinknak és szüleiknek szeretettel:

Petriz Judit

Olvasónapló

Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem

Karinthy Frigyes Tanár úr kérem című műve humoros és szórakoztató stílusban tárja elénk a XX. század eleji iskolai életet. Egy kamaszfiú szemével láthatjuk a mindennapokat: a felelések, a dolgozatok miatti félelmet, a diáksínyek és a nagy iskolai nevetések, viték és hétköznapiak nosztalgikus hangulatát.

TALÁLÓSKÉRDÉSEK

1. Kerek életfája, szép tizenkét ága, szép tizenkét ágán ötvenkét virága, ötvenkét virágán hét gyöngylevelecske, gyöngylevelecskéin huszonnégyszerecske.
2. Melyik három ember a legvénebb a földön?
3. Ki az, aki huszonnyolc éves korában csak hétszer érte meg a születésnapját?
4. Véka eső, köből sár... Aranyeső hulldogál
5. Fehér pokróc egész földön, nem itt szövik, az égből jön.

- Tanár úr, kérem, tessék engem hazaengedni...

Rosszul érzem magam!

- Hol, kisfiam?

- Hogyhogy hol? Hát itt, az iskolában.

[illegible]

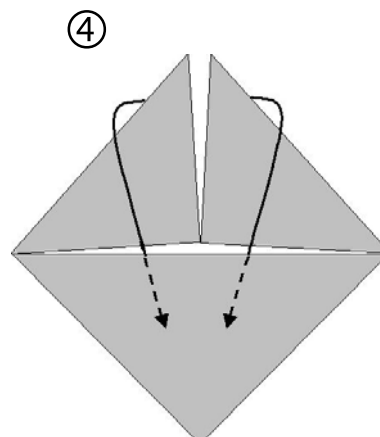
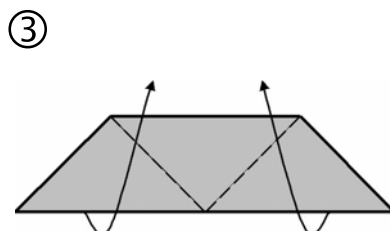
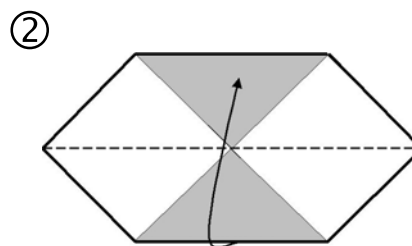
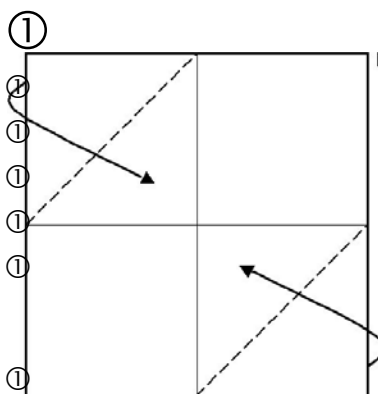
Ki tudod mondani?! 😊

Meggymag! Szelíd
meggymag vagy, vagy
vad meggymag vagy?

Tévé helyett: unaloműző ötletek

Könyvjelző: az alábbi könyvjelzőt könnyedén meghajtogathatjátok - csak négyzet alakú színes papírra van szükségetek, meg egy kis figyelemre a leírás értelmezésénél! Hasznos barát lehet olvasgatásnál, de karácsonyi ajándékba is készíthettek néhányat.

Megfejtések: 1. év, hónapok, hetek, napok, órák, 2. szeptember, november, 3. aki február 29-én született, 4. ősz, falevelek, 5. hó

Nyaralás a horvát tengerparton

Tropacher Edina
rajzai

Virslisütés a kempingben

Weöres Sándor: Ujjé-!-vi mese

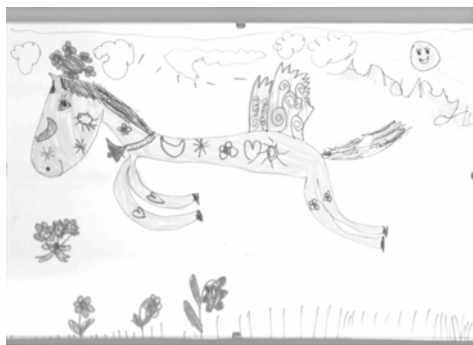
Mesét mondok, dí-dá-dú,
egyszer volt egy százlábú.

Hát az az százlábú állat
sorra számlálgatott minden lábat,
eredményül mennyi jött?
épp 365.

Az év minden napjára
jut neki 1-1 lába.

Egyik csupa kulimász,
a másikkal magyaráz,
harmadikkal zongorázik,
negyedikkel falra mászik,
ötödikkel mutogat,
hatodikkal cukrot ad,
hetedikkel krumplit hámoz,
nyolcadikkal sok vendéget hív a házhoz,
kilencedikkal az ajtót nyitja,
tizedikkel vendégeit kihajítja,
tizenegyedik csak csonka,
tizenkettedikkel ágát bontja,
tizenharmadikat leharapták,
tizennegyedikkel fog vakmacskát,
tizenötödikkel koccint,
tizenhatodikkal pöccint,
tizenhetedikkel fociz,
tizennyolcadikkal kocsiz,
tizenkilencedik sántikál,
a többivel fűgér szaladgál.

Ahány lába
- mert nem dőre -
éppen annyi adománya
az újesztendőre:
minden napra jut 1-1,
a sok kicsi sokra megy.

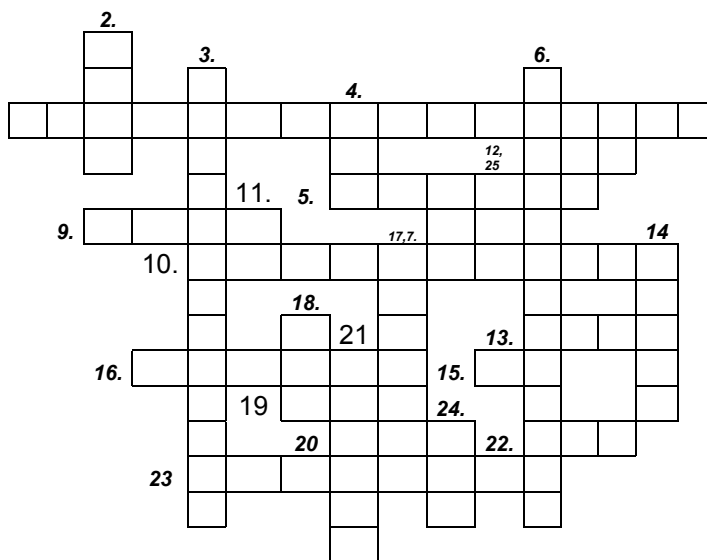
Obermoster Anna

GYEREKEK! KI MIT TUD?

Előző számunkban felhívtuk figyelmeteket, hogy rendezni fogunk egy vetélkedőt, amire iskolások és persze ovisok is jelentkezhetnek. Ha szeretsz énekelni, valamilyen hangszeren játszani, mesét mondani, vagy például bűvészkedni, és ezt március közepén egy kis közönségnek be szeretnéd mutatni, akkor küldd el jelentkezésedet az alábbi címre: gmu@gmx.net (tárgy: ki mit tud)

A vetélkedőt 2006. március folyamán rendezzük meg Grácban, melyre nemcsak a gráci gyerekeket (és szüleiket, nagyszüleiket, barátait) várjuk sok szeretettel, hanem kérjük Stájerország más városaiban, más vidékén lakó gyerekeket, szüleiket, vegyenek részt ezen a vidámnak ígérkező rendezvényen. A pontos helyszínt és időpontot februári számunkban közöljük. Várjuk jelentkezésedet! Ne felejtse el megadni nevedet, korodat, lakóhelyedet, s persze hogy mit szeretnél bemutatni.

Veit Zita

KERESZTREJTVÉNY

1. A Szózat szerzője 2. Mihály – ismert grazi személyiség 3. Az első magyar rockopera címe (Szörényi – Bródy) 4. A verssorok végének összecsendülése 5. A Varázsfuvola szerzője 6. Petőfi Sándor egyetlen drámája 7. ...kó (mez) 8. Zalaegerszegi focicsapat 9. Szent napja (júni. 24.) 10. Nagy lendülettel hozzálát 11. Tagadószó 12. Angyal "fokozat" 13. (Szent) Pál eredeti neve 14. Katolikus Agrárfjűségi Legényegyletek Országos Testülete rövidítése 15. Sójajtás 16. Ebből a tantárgyból bukott meg (állítólag) Einstein 17. Vízet, forrást keletkeztet 18. Nem nagy 19. Segélyhívó jel 20. „Ráz” keverve 21.zátóny 22. Északnyugat rövidítve 23. Egyik magyar papírgyár székhelye 24. Nem ül 25. Gyakorító képző 26. Maximum érték a dobókockán 27. Keresztül

GRÁCI MAGYAR MŰSORISMERTETŐ

2005. december – 2006. január

DECEMBER

Dátum	Idő	Hely	Rendezvény	Rendező
02. péntek	18:00	Carnerigasse 34	MAGYAR TÁNCCHÁZ* info: Ugri, 0316/683508	MEÖK
	18:30	Radetzkystr.16	Klubest / sakkozás, info: Tulacs, 0316/82-41-75	GME
04. 1. Advent-vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise Után agapé, info: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
	16:00	Leechgasse 22	BÁBSZÍNHÁZ MIKULÁSVÁRÁSSAL info: 0316 / 32 44 34 57	
05. hétfő	18:00	Neutorgasse 48	KEREKASZTAL TÁRSALGÁS ismét a Gösser vendéglőben 55-56 sz. asztalok infó: Pall, 0316/46-56-36	MEÖK
08. csütörtök Mária ünnep	10:00	Welsche templom	Szentmise utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
10. szombat	09:00-17:30	Leechgasse 34	ADVENTI LELKINAP , Vezeti: Ft.Török Csaba /Bp. Bevezetők: 09:30, 10:45,14:00,16:00. Délután gyermekfelügyelet! 17.30 előadás: „Római éveim és munkám a Vatikáni Rádiónál”	MKK
11. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána gyermek – pásztorjáték. Info: Ugri	MKK
	20:00	Bürgergasse 2 (Barocksaal)	A hagyományos ADVENTI HANGVERSENYEN a KUG magyar hallgatóinak egy csoportja lép fel. Info: Schultz T.	MKK
15. csütörtök	15:00	Radetzkyatr.16	A GME KARÁCSONYI ÜNNEPSÉGE info: Tulacs	GME
16. péntek	18:30	Radetzkystr.16	Klubest / sakkozás info:Tulacs, 0316/ 82-41-75	GME
	„Telihold kirándulás” a Schöckltre. Jelentkezés: 0316/ 693064 (H. Csaba) vagy 0676/3872925 (H. Robi)			
18. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé infó: Ugri, 0316/68-35-08•	MKK
25. Karácsony napja	10:00	Welsche templom	ÜNNEPÉLYES SZENTMISE / Házszenetelésre jelentkezés	MKK
	2005-ben karácsony napján lesz az utolsó szentmise!			

BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT!

JANUÁR

Dátum	Idő	Hely	Rendezvény	Rendező
02. hétfő	18:00	Neutorgasse 48	KEREKASZTAL TÁRSALGÁS a Gösser vendéglőben az 55/ 56-os asztaloknál info: Pall, 0316/46-56-36	MEÖK
06. Vízkereszt	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé / házszenetelés info: 0316/68-35-08	MKK
08.vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé info: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
09. hétfő	19:00	Páll lakás	GMÚ szerkesztőségi ülés	MEÖK
13. péntek	18:30	Radetzkystr.16	Klubest / sakkozás info: Tulacs, 0316/82-41-75	GME
	19:00	Bürgergasse 2	MKK pásztorális tanácsülés	MKK
15. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise - ökumenikus ima – agapé. Lelkészek: Fodor János (kat.) Grác, Hanula Gergely (ref.) Pápa. Info: Ugri	MKK
20. péntek	18:30	Radetzkystr.16	Klubest / sakkozás info: Tulacs, 0316/82-41-75	GME
21. szombat	20:00	Sackstrasse 3-5	MAGYAR BÁL az ERZHERZOG JOHANN hotelban Rendező a Gráci Magyar Egyesület info: Tulacs, 0316/82-41-75	GME
22. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé info: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
27. péntek	18:00	Carnerigasse 34	MAGYAR TÁNCCHÁZ * info: Petritz, 0650/24-56-442	MEÖK
	18:30	Radetzkystr.16	KLUBEST / sakkozás info: Tulacs, 0316/82-41-75	GME
29. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé info: Ugri, 0316/68-35-08	MKK
	15:00	Carnerigasse 34	Farsangdélután iskolás és óvodás gyerekeknek	MEÖK/MKK

Előzetes értesítés februárra:

Február 03. péntek: Klubest / sakkozás , 05. vasárnap: Szentmise, 06. hétfő: Kerekasztal társalgás

Rövidítések: MEÖK Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja, MKK: Magyar Katolikus Közösség, GME: Gráci Magyar Egyesület*
Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung (Támogatónk még: Illyés Közalapítvány a Határon túli Magyarságért)

Impressum: Grazer Ungarische Zeitung 6. Jahrgang 6. Ausgabe/Gráci Magyar Újság 6. évfolyam 6. szám
Herausgegeben von/ Kiadja: Club Ungarischer Studenten und Akademiker/Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja
Redaktion/Szerkesztőségi cím: 8011 Graz, Pf. 295. **E-mail:** gmu@gmx.net **Gefördert** aus Mitteln der Volksgruppenförderung
Redaktion/Szerkesztőség: Csicsely Tamás, Horváth Csaba, Páll Sándor, Petritz Judit, Ronacher-Nyitrai Gabi, Tóth Bence, Ugri Mihály, Veit Zita
A Gráci Magyar Újságban megjelent cikkek, írások a mindenkori szerzők magánvéleményét képviselik, nem mindig fejezik ki a szerkesztőség véleményét, így azok tartalmáért sem a szerkesztőség, sem az újság kiadója felelőséget nem vállal. **Um freiwillige Spende wird gebeten!//Kérjük, hogy felajánlásukkal a jövőben is segítsék munkánkat! Die Steiermärkische BLZ 20815 számlaszám: 95 79 85**

Absender:
Club Ungarischer Studenten und
Akademiker
8011 Graz, Pf. 295

**Österreichische Post AG -
Info Mail Entgelt Bezahlt**